Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Tiistai 22.10.2024 klo 10.00—11.55 ja 12.30—14.00

Läsnä
puheenjohtaja Krista Kiuru sd (1, 2, 3, 5, 6) (4 osittain)
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Kim Berg sd (1, 2, 3, 4, 6) (5 osittain)
jäsen Maaret Castrén kok (1, 2, 3) (4, 5 osittain)
jäsen Bella Forsgrén vihr (4, 6) (5 osittain)
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas (5, 6) (4 osittain)
jäsen Minna Reijonen ps (5, 6) (4 osittain)
jäsen Anne Rintamäki ps (6) (4, 5 osittain)
jäsen Päivi Räsänen kd
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Markku Siponen kesk (4, 5 osittain)
jäsen Oskari Valtola kok
jäsen Henrik Wickström r (1, 2, 3) (4, 5 osittain)
jäsen Ville Väyrynen kok (3, 4) (5 osittain)
varajäsen Mari Kaunistola kok (6) (5 osittain)
varajäsen Aki Lindén sd (4) (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Pirjo Kainulainen
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 10 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 54 §:n muuttamisesta ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 25 §:n 4 momentin kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 94/2024 vp

Asiantuntijalausunto HE 94/2024 vp StV 22.10.2024 Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus Asiantuntijalausunto A 3

Asiantuntijalausunto HE 94/2024 vp StV 22.10.2024 professori Lasse Lehtonen, Helsingin yliopisto Asiantuntijalausunto B 3
Asiantuntijalausunto HE 94/2024 vp StV 22.10.2024 tutkimusjohtaja Marjut Salokannel, Helsingin yliopisto Asiantuntijalausunto C 3
Asiantuntijalausunto HE 94/2024 vp StV 22.10.2024 Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy Asiantuntijalausunto D 3
Asiantuntijalausunto HE 94/2024 vp StV 22.10.2024 professori Tomi Voutilainen, Itä-Suomen yliopisto Asiantuntijalausunto E 3
Asiantuntijalausunto HE 94/2024 vp StV 22.10.2024 yliopistonlehtori Evgeniya Kurvinen, Itä-Suomen yliopisto Asiantuntijalausunto F 3
Asiantuntijalausunto HE 94/2024 vp StV 22.10.2024 Kansaneläkelaitos Asiantuntijalausunto G 3
Asiantuntijalausunto HE 94/2024 vp StV 22.10.2024 Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) Asiantuntijalausunto H 3
Asiantuntijalausunto HE 94/2024 vp StV 22.10.2024 Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Asiantuntijalausunto I 3
Asiantuntijalausunto HE 94/2024 vp StV 22.10.2024 Hyvinvointiala HALI ry Asiantuntijalausunto J 3
Asiantuntijalausunto HE 94/2024 vp StV 22.10.2024 Lääkäripalveluyritykset ry Asiantuntijalausunto K 3
Asiantuntijalausunto HE 94/2024 vp StV 22.10.2024 Oy Apotti Ab Asiantuntijalausunto L 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus, liite
- professori Lasse Lehtonen, Helsingin yliopisto, liite
- tutkimusjohtaja Marjut Salokannel, Helsingin yliopisto, liite
- professori Tomi Voutilainen, Itä-Suomen yliopisto, liite
- Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy, liite
- yliopistonlehtori Evgeniya Kurvinen, Itä-Suomen yliopisto, liite
- Kansaneläkelaitos, liite
- Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira), liite
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), liite
- Hyvinvointiala HALI ry, liite
- Lääkäripalveluyritykset ry, liite
- Oy Apotti Ab, liite

4. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025

Hallituksen esitys HE 109/2024 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025 A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset ja tehtiin seuraavat muutokset lausuntoluonnokseen:

Ed. Forsgrén ehdotti, että käsittelyn pohjaksi otetaan eriävän mielipiteen 2 mukainen teksti ja ed. Pekonen ehdotti, että käsittelyn pohjaksi otetaan eriävän mielipiteen 3 mukainen teksti. Ehdotukset raukesivat kannattamattomina.

Ed. Nurminen ed. Bergin kannattamana ehdotti, että käsittelyn pohjaksi otetaan eriävän mielipiteen 1 mukainen teksti.

Ed. Mattila ed. Siposen kannattamana ehdotti, että käsittelyn pohjaksi otetaan eriävän mielipiteen 4 mukainen teksti.

Ed. Nurmisen ja ed. Mattilan ehdotuksista äänestettiin vastakkain. Ed. Nurmisen ehdotus hyväksyttiin äänin 4—2, 11 tyhjää.

Ed. Nurmisen ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Lausuntoluonnos hyväksyttiin käsittelyn pohjaksi äänin 9—4, 4 tyhjää.

Ed. Mattila ed. Forsgrénin kannattamana ehdotti, että lausuntoluonnokseen lisätään seuraava lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto arvioi mahdollisuutta antaa hyvinvointialueille tarvittaessa lisäaikaa tasapainottaa talous pidentämällä alijäämän kattamisaikaa nykyisestä kahdesta vuodesta kahdella lisävuodella.” Ehdotus hylättiin äänin 9—8.

Ed. Forsgrén ed. Mattilan kannattamana ehdotti, että lausuntoluonnokseen lisätään eriävän mielipiteen 2 mukainen lausumaehdotus 1. Ehdotus hylättiin äänin 9—3, 5 tyhjää.

Ed. Forsgrén ed. Mattilan kannattamana ehdotti, että lausuntoluonnokseen lisätään eriävän mielipiteen 2 mukainen lausumaehdotus 3. Ehdotus hylättiin äänin 9—8.

Lisättiin kappaleen 20 loppuun uusi virke seuraavasti: ”*Valiokunta kiinnittää huomiota Päijät-Hämeen ja HUS-yhtymän alijäämän kattamisvelvoitteeseen, joka on muihin hyvinvointialueisiin nähden tiukempi.*”

Muutettiin kappaleen 28 alkuosa kuulumaan seuraavasti: ”Valiokunta korostaa, että *hyvinvointialueiden,* yliopistosairaaloiden ja *HUS:n valtakunnallisten erityisvastuiden*, kuten esimerkiksi *Myrkytystietokeskuksen ja elinsiirtotoiminnan* rahoitusta tulee keskitettyjen palvelujen ja erityistehtävien osalta arvioida ja rahoitusta tulee tarvittaessa kehittää *erillisellä rahoituksella. Valiokunta pitää tärkeänä, että palvelujen saatavuus turvataan ja että rahoitus* kohdentuu oikeudenmukaisesti ja läpinäkyvästi niille alueille, joille kustannukset syntyvät.” Lisättin kappaleen loppuun uusi virke: ”*Myös valtion mielisairaaloiden rahoituksen oikeudenmukaista kohdentumista tulee arvioida.*”

Lisättiin kappaleen 32 loppuun uusi virke: ”*Henkilöstön vähimmäismitoituksen muutoksesta huolimatta jokaisessa yksikön mitoituksessa olisi aina otettava huomioon asukkaiden yksilöllinen palvelutarve.*”

Korvattiin kappaleen 53 toisesta virkkeestä sanat: ”*...haasteita ei voida ratkaista sosiaaliturvan lyhyen tai pidemmän aikavälin sopeutustoimilla, vaan...*” sanoilla ”*haasteiden ratkaisemiseksi*”.

Lisättiin uusi 60a kappale seuraavasti: ”*Valiokunta nostaa esille huolen siitä, käytetäänkö tutkimuslainsäädännön kokonaisuuden uudistamiseen ja implementoimiseen riittävästi resursseja. Myös vuonna 2024 hyväksyttävä EU:n terveysdata-asetus (EHDS) tulee aiheuttamaan merkittäviä kustannuksia Suomelle. Tätä vaikutusta ei ole huomioitu ensi vuoden talousarviossa. Valiokunta korostaa lisäksi, että osaamiskeskittymien kuten biopankkien ja syöpäkeskusten rahoituksen riittävyyttä on arvioitava. Valiokunta korostaa myös, että pääosin vapaehtoistyönä toteutettaviin Käypä Hoito -suosituksiin tarvitaan riittävästi resursseja. Suositukset ovat kansallisesti olennainen kivijalka lääkäreiden ja hammaslääkäreiden perus- ja erikoiskoulutuksessa, hoitohenkilöstön koulutuksessa sekä käytännön työssä. Niillä on vaikuttavien ja laadukkaiden palveluiden kehittämisessä olennainen merkitys.*”

Muilta osin lausuntoluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Nurminen, ed. Forsgrén, ed. Pekonen ja ed. Mattila varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että ne on jätettävä viimeistään tänään 22.10.2024 klo 14.15.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: 1) Nurminen, Kiuru, Berg, Lindén 2) Forsgrén 3) Pekonen 4) Mattila, Siponen

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

_____

Kokous keskeytettiin klo 11.55 ja sitä jatkettiin klo 12.30.

_____

5. Muut asiat

Keskusteltiin valiokunnan työskentelytilanteesta.

6. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on etäkokous keskiviikkona 23.10.2024 klo 9.00 ja lähikokous klo 10.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen